Porto opłacono ryczałtem

Ч. 30 (413). Неділя, дня 24. липня 1927. Рік IX.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган.

Адреса Редакції і Адміністрації „Український Голос“ Перемишль, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві № 142.807. передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. (передплату в Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Živnostenska Banka Praze). Для Франції 60 фр. річно, для Америки 2 , дол. річно.

Ціна прим. 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 1½—2½. рукописів Редакція не звертає. незоплачених писем не приймається.

За Збручем кипить!

На Радянській Україні йде заострена боротьба між незорганізованими, обезправненими українськими національними силами і верховодячою там комуністичною клікою, яка має в своїх руках всю владу. Відбуваються політичні процеси, а в слід за ними йдуть розстріли. Чрезвичайка лютує як за часів военного комунізму. Найцікавіще, що боротьба перенеслася і в лоно комуністичної партії. В перших днях липня управа комуністичної партії (т. зв. КП(б)У, філії всесоюзної комуністичної партії) вислала до московського комуністичного центру звідомлення про положення і настрої в комуністичній партії на Україні. А в цьому звідомленню скаржиться, що в КП(б.)У. замітні ухили в сторону українського „шовінізму“. На чолі цих „шовіністів“ стояв бувший комісар (міністр) освіти Шумський. Вони мали домагитися безоглядного переведення україінізації державного апарату і всіх установ, головно шкіл, і то не тільки по селах, а й по містах. Вони противилися штучному творенню на Україні усяких польських, жидівських, німецьких і т. д., а головно московських автономічних районів, громад і округ. Вони виступили проти сліпого наслідування в українському письменстві московських письменників, заявлялися за черпанням зі здорової духової криниці західної культури, уважаючи вплив Москви на культурному полі за здебільша шкідливий для Українців. Цих „еретиків“ поміж комуністами на Україні, як довідуємося зі згаданого звідомлення, піддержували також комуністи—Галичане. Тому розпочалися переслідування всіх отсих „шовіністів“ поміж комуністами. Шумський на приказ Москви вилетів з комісаріяту освіти, а тепер перенесено його на Московщину. Виганяється теж з України й Галичан, головним чином на Сибір. Остання вістка: Москва приказала усунути Чубаря зі становища предсідника ради комісарів, а на його місце настановлено Мануїльського, який має на спілку з Затонським боротися з українським „шовінізмом“.

Про боротьбу українських національних елементів з московською кормигою широко розписується европейська преса. Майже не має дня, щоби не було в ній вістки про події на Україні. Богато теж говориться в европейських політичних колах про значіння боротьби, яка йде на Україні, в звязку з тією крізою, яку переживає всесоюзна комуністична партія після ударів, нанесених їй анґлійською диплоьматією. В додатку: мозок комуністичної партії в Москві розкладається. Між провідними ватажками московських комуністів йде зажерта боротьба (в острій опозиції до теперішньої політики комуністичної партії під проводом Сталіна стоять такі визначні ватажки, як Троцький, Зіновєв, Радек і и.).

Для повноти картини положення на Україні кілька статистичних даних. На 29 міліонів населення України є 25 міліонів Українців. З цих 25 міліонів Українців є аж 24 міліони селян. А серед селянства є 9,300 000 малоземельних і беземельних. Всіх міських і фабричних робітників, зареєстрованих в професійних орґанізаціях, є 1,074.538 (на основі статистики з 1924 р.). Значить, на Україні є кругло около 11 міліонів пролетаріяту. Тепер: що собою уявляє комуністична партія на Україні, яка каже, що заступає інтереси пролетаріяту? В 1925 р. в ній було разом з співчуваючими комунізмови і комсомольцями 100 000 членів, а в цьому було 52% Москалів, а Українців всього 23%. Значить Українців у верховодячій партії (вона має всю владу в своїх руках) є дрібний процент. В додатку: не всі Українці, що належать до партії, є свідомі. А всеж мимо того, що Українців в партії так мало, що боротьба з урядовим курсом комуністичної партії така небезпечна, свідомі Українці в поміж комуністів відважилися на боротьбу. Значить, навіть їм вже надоїло поневолення України Москалями та їхніми прихвостнями. Можна собі уявити, яка ненависть до московської кормиги мусить панувати серед некомуністів Українців! Показчиком цього є м. и. дрібне число Українців в партії. З окрема зникаюче число комуністів є на селах. Тільки вдумайтеся: на 11 міліонів українського пролетаріяту всього 23 тисячі Українців має щонебудь спільного з комуністичною партією.

Можна собі теж уявити, яка ненависть до комуністичної диктатури панує на селі! А українське село знає, що його коштом живе Москва, що вона висмоктує Україну і доходи з України кидає на революцію в Китаю, на страйки в Анґлії, на божевільну пропаґанду в світі. Село обурене на комуністів за їхню боротьбу з релігією. Село обурене за кольонізацію України Жидами. До речі! Недавно на засіданню ради національних меншин в Москві стверджено, що досі скольонізовано Жидами 128.000 десятин українського чорнозему. Таким чином утворено на Україні 8 000 жидівських господарств, яким харківське правительство дало півтретя міліона карбованців допомоги на загосподарування. А українське малоземельне і безземельне селянство мусить мандрувати в погоні за землею на Сибір. Мусить шукати хліба на далекій Сибірі з почуттям обиди, що на Україні будується другу Палестину.

На Україні кипить. Йде вперта, заззята боротьба. По котрій стороні наша прихильність? Ясно, що стороні отсієї національної стихії, що бореться за суверенні права української нації. Від її побіди залежить й наша дальша доля.

Та є у нас партії, які кажуть, що на Україні все „в порядку“, що ми повинні тішитися всім, що роблять комуністи з Україною. Таке проповідують наші доморослі комуністи, які хитро назвали себе „Комуністичною Партією Західної України“ (більшість в ній творять Жиди й Поляки). Таке проповідують „Сельроби“, бувші москвофіли, для яких все добре, що походить з Москви (давнійше був цар, казали: він спасе; тепер є червоний Кремль, вони кажуть: цей спасе...)

І є ще у нас політичні смішаки, що то нічого не роблять, тільки шукають орієнтацій. Давніще проповідували спасення з Анґлії Льойда Джорджа, а тепер кажуть, що найкраще спуститися в усім на Третий Інтернаціонал, бо він нам „напевно“ збудує Україну. Гурток таких панків видає ґазету „Раду“ і називає себе „націоналістами найчистійшої води“...

Та українська суспільність західно-українських земель що раз краще розуміє, що будучина України в наших власних руках. Орґанізованою лавою всіх сил української нації, без огляду на кордони, осягнемо нашу найвищу ціль. Тому на одну дошку мусимо поставити тих, що „орієнтуються“ на Москву, з тими, що ходять на жебри до Варшави.

„Ой щож то за шум учинився?“

Після розписання громадських виборів в Східній Галичині управа Українського Національно-Демократичного Обєднання станула перед питанням: чи йти нам до виборів по містах самостійно, не шукаючи порозуміння з Жидами, чи навпаки — порозумітися з ними. Бо відносно виборів по селах не було двох думок, всі члени Центрального Комітету були за тим, щоби по селах йти до виборів самостійно, стараючись не допускати тут до боротьби українських партій, безпощадно поборюючи хрунівство. По містах справа була ускладнена. На основі перестарілої виборчої ординації Українці не мали вигляді перевести самостійно своїх представників до мійських рад. Тому треба було рішитися: чи йти до виборів по містах тільки тому, щоби порахувати голоси, чи порозумітися з Жидами і при їхній помочі здобути відповіднє представництво в мійських радах. Обєднання рішилося на друге, тобто на порозуміння з Жидами. Правда, між Обєднанням і східногалицькими сіоністами взаємини були зірвані від часу, коли їхні посли далися зловити на угоду з відомим україножером — Стан. Ґрабським (він тоді був міністром освіти). Від того часу Обєднання піддержувало взаємини тільки з послідовно опозиційною сіоністичною ґрупою варшавського посла Ґрінбавма. М. и. спільно з цею ґрупою (поруч Білорусинів, Литовців і Німців) видає Обєднання місячник на чужих мовах „Natio“ для інформування світа про положення і змагання поневолених народів. Хоча східногалицькі Жиди на власній шкірі переконалися, яку дурницю стрілили, йдучи на вудку приман Ґрабського, бо з їхньої „угоди“ вийшов пшик, Обєднання піддержувало взаємини й дальше тільки з ґрупою Ґрінбавма. Щойно після розписання громадських виборів управа Обєднання уважала за доцільне говорити з тими з поміж провідників східногалицьких сіоністів, що не одобрювали політики дра Райха (головного речника угоди з Ґрабським). І таким чином прийшло до утворення спільного бльоку підчас виборів до мійських рад. Сіоністи поставили одно застереження. Вони казали:

„Жидівська маса по містах — це головним чином дрібні купці. Вони залежні від влади. Якщо управа сіоністичної партії проголосилаби, що Жиди йдуть до виборів тільки з Українцями, так ця жидівська маса зі страху перед переслідуваннями влади готова не послухати приказу сіоністичного штабу. Тому вони — сіоністи мусять порозумітися теж з частиною Поляків“. На це Обєднання відповіло: „Українці мусять дістати в міських радах своє число мандатів. Що Жиди зроблять з рештою мандатів, їхня річ“. І Жиди порозумілися в справі виборів з т. зв. „направлячами“. Жиди, а не Українці. І взагалі ціле це порозуміння в справі виборів мало чисто практичний хвилевий характер. Ніяких зобовязань на дальшу мету Обєднання супроти Жидів не брало, а з польськими партіями взагалі не говорило.

Цей виборчий бльок з Жидами увінчався успіхом: Українці здобули в міських радах пораз перший поважніще представництво. А попирали цей виборчий бльок по містах не тільки члени Обєднання, а й радикали і т. зв безпартійні. На приклад: в Станиславові головну ролю у виборчому комітеті відгравали — голова радикальної партії і один з найповажніщих політиків на західно-українських землях — др Лев Бачинський та безпартійні діячі. Та й взагалі тактика Обєднання в справі виборчого бльоку з Жидами стрінулася з загальним одобренням цілої суспільности. Документний показчик цього одобрення: масова участь українського міського населення у виборах і голосування на лісту бльоку. За те соромно провалилися підчас виборів комуністи та їхні підсусідки з „Сельроба“, які проповідували спільний польсько-жидівсько український „пролєтарський“ бльок. Вони зібрали на свою лісту смішно мале число голосів. І тепер казяться. На всіх перехрестях тепер кричать вони: „ґвалт, Обєднання пішло на угоду з Поляками, бо йшло разом до виборів з Жидами, яких деякі провідники вже робили жидівсько-польську угоду, а на лісту бльоку голосувала щей частина Поляків“. Це є звичайна, демаґогічна облуда попихачів червоної Варшави. Бож ніхто инший, а саме вони — комуністи та їхні підсусідки з „Сельробу“ давно проповідують, щоби українські народні маси віддалися в опіку польської „найлівіщої“ лівиці і боролися за перехід влади в її руки. А Обєднання каже: „польська правиця? польська лівиця? — одним миром мазані! Ми боремося за найвище право українського народу на нашій землі! Тому ніколи не погодимося на те, щоби ми мали ходити в хомуті чи то польської правиці, чи лівиці“.

Попихачі варшавського комуністичного центру для замаскування свойого угодовства трублять про угодовство національного табору. Білими нитками шита тактика. Підхопили її теж недавні „антантчики“, що то свойого часу Льойда Джорджа хотіли іменувати українським святим і всіх виклинали, хто поважився сумніватися в спасення з ласки Анґлії.

Обєднання може спокійно дивитися на цей гармідер „Волі Народа“, „Нашого Слова“, „Світла“, „Ради“ („дарових“ ґазет). Вони виконують службу „пославшого їх“. Обєднання виконало свій національний обовязок: зломило по міських радах вшехпольську перевагу, подбало за відповідне українське представництво, таке, яке можна було на основі перестарілої ординації виборчої осягнути. При демократичній виборчій ординації, розуміється, можнаби обійтися без порозуміння з кимнебудь. Та її покищо нема.

Памятаймо про це!

Громадські вибори вже покінчені. Тепер ще треба подбати, щоби кожне село, де мали місце надужиття наказних комісарів та їх клік, поліцайників, польських ксьондзів і инших оборонців „стану посядання“, внесло своєчасно умотивуваний протест. Борімся до останнього за своє право!

І ще одно. Отсе відбулися пораз перший від кільканацяти літ громадські вибори. Цікаво, які зміни принесла війна в наші села. Як наші люде по селах орґанізувалися до виборів, як боролися за свій громадський сойм? Певний досвід здобули наші люде по селах в цій збірній акції. І цим досвідом треба поділитися з ширшою громадою. Тому в кожному селі повинен найтися громадянин, який точно описавби перебіг виборчої акції і вислід виборів і цей опис виславби до ґазети. В цім описі слід списати всі надужиття і помічення (в першу чергу: як ставилося до виборів жіноцтво, як відносилися до участи жіноцтва у виборах мущини, чи вибрано — а як ні, то чому? — до ради жінок). А крім цього подати докладне звідомлення про вибори до канцелярії Українського Нац. Дем. Обєднання (Львів, вул. Костюшка ч. 1/II). Обєднання мусить мати докладний перегляд висліду виборів, щоби відповідно пристосувати свою дальшу орґанізаційну роботу. А всі надужиття відповідно вихіснує в краю і поза його межами.

Добре булоби, щоби Виділ кожної читальні на селі визначив з поміж себе одного найбільш освіченого громадянина, який мавби обовязок постійно дописувати до ґазет про дане село. Не тільки про кожну подію повиненби написати такий дописувач ґазети, він повинен інформувати ґазету й про те, що в даній ґазеті людям подобається, а що ні, та й взагалі, які вимоги ставлять його односельчани до ґазети. Розуміється, кожна ґазета взялаби такі побажання читачів під розвагу і відповідно пристосувалаби до них. Та покищо: подайте докладні інформації про те, як відбулися у вас вибори.

Від кого вчилися Чехи, а від кого ми.

(До статті „Чехи і Галицькі Українці“ в 28 ч. „Українського Голосу“).

То ще не всі причини тих ріжниць між нами а Чехами, про які мова в статті. Ми не мали доброго прикладу: Чехи жили під Німцями і серед Німців, мали нагоду придивитися до того, що і як робили Німці. Німці давали їм гарні зразки до наслідування.

У фантастичній повісти анґлійського письменника Уейльса, коли на Анґлію марсіяне напали, все нищили і палили, ведеться така розмова між двома, що скрилися перед страшною загладою:

— Що будемо робити, пропадемо...

А ось що: сховаємось до підземелля мов щурі, будемо підглядати наших ворогів, засвоїмо їх методи, а тоді виступимо до боротьби з ними. Так до стоту робили Чехи. Підглядали Німців і засвоїли собі, що у них було найкращого: працьовитість, ощадність, поступ. А коли набрали сили, тоді виступили до боротьби з Німцями. Здобували одну позицію за другою. Приєднали до себе робітників, ремісників, крамарів, здобули міста. А що найважніще, то треба піднести, що Жидів в Чехах було далеко менше, чим у нас, в благословенній Галилеї, і не було кому сільського люду деморалізувати, бо й Німці гидилися такими середниками деморалізації і такими помічниками в деморалізаційній праці.

Німці у власному інтересі дбали про це, щоб нарід богатів. У нас йшло навпаки. Пани мали чималі доходи з права пропінації і щоб добути дешевенького робітника, а такого дістати можна лише між бідною, заголюканою, запитою селянською масою.

Верховодяча панююча фактично нація жила давними польськими традиціями. Леда поміщикові здавалося, що він пан великого майорату, магнат, і після того хотів жити. Хлоп хоч і перестав робити панщину, то працював для дідича за півдармо і ще менше коштував його як в часах панщини. Робив за 15 — 30 кр. денно, котрі пропивав в панській коршмі, а за те дідич не мав вже обовязку, як іноді за панщини, пікнуватися матеріяльним станом свого підданця.

Посесорові здавалося, що він є власником села і старався в щоденнім життю малпувати дідича.

А знову писареві в місті здавалося, що він комісар і звідсіля утворилася у нас пословиця: „що писар, то комісар“.

З того вийшло загальне зубожіння. Панські маєтки переходили в жидівські руки. Дідичі сходили на посесорів, посесори на економів у Жидів і тд.

Отож, що наш народ бачив у пануючої верстви? Чванливість, розтратність, відразу до усякої фізичної (а також і до умової) праці, життя понад спроможність.

Селянин мав добру землю та не вмів її як слід використати. Господарив на архаїчний лад, як його дід і прадід, і хоч працював важко, то ця праця

виходила на переливання з пустого в порожне. Орав деревяним плугом безумовно на чотири коні, з яких душа вилазила. Молотив ціпом, віяв змолочене віялкою, картоплю сапав мотикою. Не було людини, котра навчилаби його послугуватися машиною і щадити людські сили та піднести видатність фізичної праці людини. Спосіб господарювання аж смердів гнилим консерватизмом. Ще у тих місцевостях, де в поблизу жили німецькі кольоністи, стали селяни їх у дечому наслідувати, справляти собі „німецькі“ залізні плуги. Купували собі нафтові лямпи з цилідрами шклянними, то що. Та инші дивилися з погордою на ці витребеньки, „німецькі видумки“ і господарили по давньому, орали четвірнею деревляним плугом, світили олієм з каганця, або такою „канфіновою“ копцюшкою, або таки „скіпками“. А треба не забувати, що в тих часах було менше людей, а більше землі.

І не можна дивуватися, що тоді наш селянин зненавидів фізичну томлячу працю і бажав собі, щоб його дитині жилось легче. А це „легче“ розумів так, щоб його дитина жила в місті, одягалася „по панськи“ і не пріла від коси, серпа та ціпа. Та це не можна назвати украінщенням міста. Селянська дитина не достачила містові продуктивного елементу. Ремісництво — фе!; крамарство то „на жидівську голову, не нашу;“ уряд — то ґрунт, то вимріяний рай важко працюючого хлопа.

— Куме Максиме, питає сусід — а як там вашому Іванові у місті живеться? — Певно, що краще як мені і вам. Є урядником, рано позамітає канцелярію, а опісля з паперами ходить, булку їсть і не пріє так з косою, як я або й ви.

Другий знову який там Грицько був щасливіщий, бо писарював.

Згодом Іван прозвався Яном, а Грицько Ґжеґожом, поженилися з польками і для нації серед міського муравлиська пропали. Їхні діти стали згодом яничарами.

А що робила інтеліґенція — в тих часах в переважаючій части духовенство? Те саме. — Памятай сину, як скінчиш школу, держися цісарської клямки. Є на першого готова пенсія, а опісля еmeретура. За готові гроші дістанеш усього, не будеш бідувати.

Або знову такий селянський „куркуль“:

— Йди сину на попа, хліб певний. За кожне „Господи помилуй“ шістка в кишеню: кап, кап... Із того виходили урядовці — машини канцелярійні, або негодячі священики, котрих ідеалом було „пишносна пребенда“ тай тільки.

А життя щоденне?

А вжеж треба панів наслідувати: „zastaw się, a postaw się“. За тим йшло життя понад стан, і коли не убожіння, то певно не заощадження копійки на лиху годину. Зрештою нащо щадити, коли емеритура запевнена?

А промисл, купецтво і тд. свобідні звання?

— Моя дитина не буде ні ремісником ні купцем. Це не для нас. Якжеж, щоб мій син працював у варстаті і надбав мозолів на руках, або засмуляв собі руки смолою? Не дай Господи! Або щоб за крамничним столом перець продавав? Ніколи цьому не бути...

— Ти, сину, як не будеш вчитися, то підеш до шевця... Як тобі майстер вуха добре наторгає, то згадаєш мої слова, що батька не послухав.

Чи чував тоді хто у нас про промислові школи?

Їх не було треба, бо й для кого-ж?

Пан — Поляк туди своєї дитини не післав, бо якже це лицює, — впрочім, коли хлопець і не покінчить шкіл, то приміститься в якійсь панській інституції.

Українська інтеліґенція мала непоборину відразу до всякого свобідного звання і... боялась усякого ризика... „Прийде недуга, нездібність до праці, тоді хоч під пліт“.

Селянин знову бачив ідеал щасливого життя безумовно поза межами плуга і ціпа...

Отож остали лише кляскичні ґімназії, удержувані урядом, як фабрики урядничого нарибку. І дух у тій ґмназ'ї достроювався цілком до інтенції правительства. Клясицизм розуміли вчителі справді по старинному: „Праця фізична для невольників — для вищої верстви наука“.

Тому то могли школярі почути від вчителів такі сетенції: „Хто не хоче вчитися, най йде до шевця, там йому місце“. Або знову таке упімнення: „Я тебе вчера бачив, як ти помагав батькові на ярмарці здіймати мішки з воза. Вважай, що ти учень ґімназійний і тобі не випадає до такої роботи братися“.

Хлопець може і засоромився, але це упімнення підбило його амбіцію, що він ґімназійний ученик і чорна праця його понижає. А чи Чех робив так само?

Я був раз на німецькому кабареті і чув німецькі куплети на Чехів. Затямив собі таке: Wer kriecht ins Kanal hinein? — Der Boehm (хто лізе у канал? — Чех). Співак вичислював найподліщі роботи, яких Чех не цурається. І справді. В часі чеської вистави в Празі ми Українці мали кватиру у одного Чеха, котрий приходив чистити наші чобітки. Виявилося, що той Чех є власником тої камениці, в якій ми мешкали і мав свою крамницю. Ми не могли з дива вийти: у нас такий пан повозкою їздив би і не бравсяби за таку „подлу“ роботу. Бож у нас чистити не то чужі але і свої чоботи, то щось найпідліщого.. Так робили Чехи, а так робили ми. Чехи мають добробут і свою державу; а ми в неволі

За довго ми малпували чужі зразки, за довго співали: „Боже буде покровитель...“ Настали инші часи, „цісарська клямка“ не для нас, а жити треба. З традиц'єю муситься зірвати... треба перетворитися та перeродитись. Треба здобути міста, та не через помноження армії послугачів, возьних, дозорців, писарів, котрі згодом перехрещуються з Іванів, Гриців, Василів на Янів, Ґжеґоржів та Базиліх, лише нац'онально свідомих ремісників, промисловців, купців і т. і.

„Нема такого злого, щоб не вийшло на добре“. Так говорить пословиця, а я прочуваю, що прийде час, коли благословитимемо тую руку, котра заперла нам приступ до „цісарської клямки“, і змусила нас переродитись у инших людей, як армію урядовців всілякого ґатунку.

Др. Андрій Чайковський.

Дописи.

Дуліби, пов. Бібрка. Дня 6. VIII началися вибори до громадської ради в нашім селі. Почалися вони під знаком боротьби свідомих і чесних громадян з клікою хрунів зпід стягу сель-робів на чолі з наказним комісарем Ґеричом Степаном. В руках цеї жмінки хрунів спочивав цілий виборчий апарат при відомій асисті, спомагаючи себе взаїмно, щоби за всяку ціну вдержати при владі дотеперішну громадську кліку з вище названим наказнім комісарем. Та мимо цего вислід голосовання IV і III кола вийшов так не *на користь для комісаря* Степана Ґерича, що він на другий день не допустив до голосування II і I кола — не маючи до цего найменшої причини ні права. Проти цеї самоволі кліки хрунів виборці рішили боротися. Заразже під проводом місцевого пароха о. Т. Прийми скликано в Читальні „Просвіти“ довірочну нараду, зложено меморіял з підписами 140 виборців, який то протест вручила дня 8.VIII старостству в Бібрці вибрана до цего делеґація, яка складалася з громадян — Панька Баглая, Василя Папіровського, Максимова Івана, Мелимука Івана, Баглая Василя, жадаючи завішення в урядуванню і покарання наказного комісаря. Рівночасно вислано телеґраму до Укр. Парляментарної Репрезентації — та протестуючу телеґраму до воєвідства у Львові і до міністра внутрішних справ Складковського з жаданням усунення і покарання винних. Чи поможе це все — побачимо! Обурення в громаді з причини незаконного перервання виборів велике. І нема сумніву, що при поновних виборах, які назначено на день 23 і 24 липня, підуть всі громадяни села з ще більшою солідарністю і положать кінець господарці хрунів — а віддадуть провід села в руки чесних і свідомих людей. Про оконечний вислід виборів донесемо пізніще.

Гульків коло Корeличі, повіт Перемишляни. Наш присілок разом з громадянами села Кореличі відсвяткував величаву врочистість посвячену памяти поляглих стрільців. Свято випало дуже величаво. По полудні рушив процесійний похід під памятник поляглих борців, який громадяне Гулькова виставили в р. 1925 з добровільних жертв. В процесійнім поході взяли участь братства церковні і товариства села Гулькова і Корелич, а також всі вірні: діти, молодь і господарі та господині. Під памятником на гарно прибраній квітками і вінцями могилі відправив о. Микола Добрянський при звичайнім співі, бо хорального співу у нас нема. Після панахиди о. Добрянський виголосив проповідь і пояснив присутним значіння свята та вказав на потребу пошани і памяти для тих, що життя віддали за кращу долю нашого народу. В часі панахиди зібрано 14·05 зл. для укр. інвалідів. Свято закінчено декламацією „Каженярі“, котру досить гарно виголосив уч. Ілля Курман з Добрянич і відспівано „Боже великий“ і инші національні пісні. (Від Редакції: Дивна річ, що присілок випередив громаду Кореличі, яка має три рази тільки мешканців, а не здобулась ще на памятник).

Шупни, пов. Старий Самбір. — В нашім селі відбулися вибори до громадської ради, дня 5. VII 1927. Наше село складається з населення українського і польського. Поляки дорівнують Українцям. Однак вибори дали гарний вислід, бо вибрано на 12 радних і 6 заступників) 9 Українців, 2 Поляків і 1 жида; заступники всі Українці. Були між нашими такі що голосували на Поляків, але ані один Поляк не голосував на на Українця. Так Поляки вміють держатися разом, бо вони свідомі і нема між ними хрунів.

Старе Село, пов. Любачів. — Вибори у нас випали зле. Хотяй у нас чужинців мало, то всеж вони з вини Укр. Виборчого Комітету і кількох хрунів вибрали в першім колі 8 Поляків, 1 Жида і 1 хруня. Через неосторожність до Виборчого Комітету вибрано самих богачів, а рей в нім водили Дуні, їх фамілія і поплечники. Вони до послідної хвилі крутили з лістою, повпихали на радних лиш своїх заушників, а як їх вже мали більшість, то пакували до 3 кола Поляків, щоби — мовляв — не протестували. Однак ту ганебну лісту мусіли змінити під напором загалу. До першого кола поставили „порядних“ з попередної ради, трохи старих крутіїв, кількох Поляків, а навіть дотеперішного наказного комісаря Вітка, проти котрого Дуні найбільше уїдали. Очевидно — не для ідеї, але щоб лиш бути на його місци і робити те саме, що він. Взяли пр. на лісту Напору Миколу, котрий голосував — на польську лісту. За те не взяли на лісту дуже заслуженого п. Періжка, бо „панів не хочемо“ — (щоб не дивились зблизька на їх роботу). А власне лише завдяки „панам“ є в громаді дві читальни, хор, молочарня і кооператива. За те Дуні і инші фільософи за тілька літ не подбали ані про церков, ані про школу ані про площу для читальні. У селі — деморалізація та часті крадежи, а „ґазди“ запиваються в в Рухлі, бо — „їх стати“. Очевидно про протест нема й мови, бо — сам комітет боїться, що його вже в друге не вибралиб. Такого Укр. Виборчого Комітету мабуть не було в цілім краю, так як нема і другого подібного села. Перше коло стратили ми через Напору Миколу, оглядача Масковича, правдоподібно писара Процайла і Канціра. Тепер селом буде крутити „пан“ (але польський, то — ліпший як наш!) Здуньчин, пан Кельман — а може приступить до них єше Дунь Федьо і Вітко. Тоді — буде всьо акурат. Для справедливости мусимо зазначити, що три кола уратували Липинці, а Старосільці — одно, перше і найважнійше коло, а і то прохрунили.

З ПОЛЬЩІ І ПРО ПОЛЬЩУ.

Від 20. червня радив сойм, від 22. червня сенат. На ні одному з цих засідань польського парляменту не явився якийнебудь представник правительства. Такої поведінки з парляментом не має в ніякій державі під сонцем. Та ось представник правительства заявився в сенаті 13. липня (що за пеховний день!) на те, щоби подати до відома польських законодавців письмо президента держави, яким замикає сесію парляменту. Посли й сенатори з „народової“ більшости збаранiли. Вони саме в „поті чола“ (горячий липень!) старалися покінчити з фабрикацією нової виборчої ординації до самоврядувань і — що для них під теперішню пору найпильніще — хотіли допилувати до кінця справу зміни виборчої ординації до сойму. В обох справах для польської „народової“ більшости провідною думкою було обкроїти якнайбільш права національних „меншостей“, а в першу чергу Українц'в. Провід в цій справі ведуть вшехполяки, а вслід за ними йдуть всі другі польські партії з пепесівцями включно. З тою ріжницею, що пепесівці облудно на зовні відпекуються від спілки з вшехполяками. А на ділі тихе порозуміння між ними істнує від давна. Та вшехполяки зі своїми прихвостнями хотіли на цій сесії парляменту полагодити ще одну справу, а саме: перевести до кінця постанову в справі саморозвязання сойму. Законопроєкт в цій справі вже перемелено і в сенаті і він мав повернути до сойму. Якщо він пройшовби в обох палатах, зробивсяби законом. А цей батіг хотіли сплести вшехполяки на Пілсудского, щоби при найближчій нагоді, коли це буде йому найменш на руку, приперти його до муру. І ось в останній хвилі Пілсудскі замикає сесію. І сойм дальше залишається повільним знарядом в його руках. Не може добровільно вмерти, а жити приходиться в поневірці. І виходить таке: є сойм і нема сойму. Залежить від Пілсудского, чи є чи його нема. А повага цього сойму зійшла на ніщо. В останніх передсмертних днях він вже про ніщо иншого не в силі думати, як тільки про забезпечування „польскосці на кресах“. Таке воно з польським соймом... А до чого змагає Пілсудскі? Яка його програма діяльности? Ніхто не знає. Злобні люде кажуть, що й він сам не знає. Мабуть не помиляються.... Про це, розуміється, знає заграниця і тому м. и. з таким недовірям відносяться до Польщі заграничні банкирі. Не хочуть зичити грошей, бо не знають, що зовтра в Польщі буде.

А вшехполяки зі шкіри вискакують, так сердяться. Не диваиця. Вони до недавна були призвичаєні, що все діється згідно з їх волею. А тут доводиться їсти гіркий хліб опозиції та й ще в додатку їхні впливи з дня на день рвуться. Підчас виборів громадських в Східній Галичині вони соромно провалилися на цілій лінії.

Що чувати в світі?

БОЛЬШЕВИКИ перечислилися в своїх рахунках. Вони собі так думали: в Европі вестимемо на зовні мирову політику, будемо робити приємну міну, полишаючи справу підважування буржуазного ладу місцевим, добре заосмотреним Третим Інтернаціоналом, комуністичним орґанізаціям; а за те головний натиск поставимо на викликання революції в Азії, де криється головна підстава економічної сили Анґлії. Таку поведінку вирішили большевики, побачивши, що надії на скору революц'ю в Европі завели. Тому постановили розложити підготовання революції „на рати“: найперше підважити становище Анґлії та других держав в Азії і взагалі в їхніх кольоніях, пособляючи одночасно нишком поширюванню впливів комуністичних партій в окремих европейських державах, і щойно з часом показати зуби і на европейському фронті.

Та Анґлія всі ці пляни большевиків двома радикальними кроками розторощила (ревізія в большевицькому посольстві в Пекіні і ревізія в торковельному представництві в Льон-

---

ВАСИЛЬ СТЕФАНИК.

MORITURI.

(Присвята Вол. Дорошенкови).

Ще до сходу сонця сходилися вони до голяря Тимка що неділі і свята, аби голитися і підстригати чупер. Приносили з дому то хліб, то солонину, то инший харч, а гроші ніколи. Їх було вже небагато в селі, що держалися Тимка, бо одні повмирали а другі пропали на війні. Але від трицяти літ вони привикли мати оцей схід і не покидали його.

* * *

Кобисте не курили такі тютюни, що я гину від них, та не ржали як коні, бо я глухну.

— Сиди, Насте, тихо, а глуха то ти давно.

— Як не глухнути в такім млині, встидайтеси, старі пайташі.

— Та чого ви слухаєте музику з беззубого гребіня.

— Тимко.

— О, якого ґазду маю, видите стульня і він ще такий храпливий та слинавий...

— Тьфу на тебе, старий.

— Вона би ще хотіла так як давно, аби її поплiскувати по мягкім. але, небого, вибачай, мягкого вже давно нема.

— І це ти таке в неділю говориш, окаяннику, тиже сегодни-завтра до дучі.

— Най і до дучі, — а таки старих лабів не буду плескати.

Реґіт, сміх, Настин кашель.

* * *

— Тимку, бери, мой, кліщі та тягни зуб, та я цеї ночи по стінах дравси.

Котрий зуб?

— Та на, дивиси.

Василь розняв рот і показав цілий ряд білих зубів.

— Та який дідько з зубами, з твоїми? Зуби такі, що залізо перекусиш.

— А я негоден вітримати.

— Я, небоже, не буду до служби божої тєгнути.

Терпи як можеш до пісЛі служби, бо я тепер кров не буду пускати.

— І — і, кілько ти нам крови вже пустив перед службою з бороди та лиця.

— То нехотічи, а це інше.

— Васи, а пробуй горівки.

— Сходили діти ціле село тай нема.

— Нешті румунешті.

— А я зараз найду, але аж на кінци села.

— А кілько нас є?

Порахували.

— Літерку як купиш тай буде.

Всі шукали гроший, поволи, ніби невдоволені, але раді, що буде забава.

* * *

— Розробляйте мило, котрі голитеси, а котрі стрижитеси, то сідайте, бо соце сходит.

— Тимку, небоже, ти тримай вже трафіку з папірками, бо як котрий віде з твоїх рук, то мусит цілу книжечку віліпити, аби кров з него не зійшла.

— Та в тебе, Николо, така тверда борода, що я би борше дику свиню віголив та пустив до церкви ніж тебе.

— Тобі все недогода, а на Юрка нарікаєш, що має мнєкий волос.

— Бо також пустий волос, такий як у дівки межи пахами... Мині вже рука дрожит, я не знаю, як я вас доголю до кінця, а як ще котрий з вас вівернете ратиці, то таки не знаю, як єго на лаву покласти.

Сонце вже добре зійшло, як Тимкові гості сиділи обліплені паперцями та чекали на горівку.

Микита врешті прийшов з фляшкою і заки ще обголився, то на столі була горівка і накроєний хліб з чосником.

* * *

— Пиймо, брьи, бо гони наші короткі, що будемо собі жалувати.

— Там коби цеї нехтолиці доносив, то щебисмо дубали поволи. Віта вже не кладемо, ради не вібираємо, послів не посилаємо.

— Все перейшло на читальню, там тепер рєд.

— От, рєд, дівки перебераютси на парубків, парубки на дівок, обіймаютси без встиду та сорому, весіля справлєют та берут гроші за білєта.

— Така тепер у них настала забава, але вони мають розум, не бійси, молоді, світом бували, Польщі ані-ані не хотьи а панцькі ґрунти хотьи розділити.

— Бігме добре, ніц не кажіт, тепер з цев Польшев ніхто не годен вітримати: і маєткове і доходове і ґрунтове і від псів і від гноїзки, але де що на світі є!

— Та коби могли віброти, от дай Боже здоровлє, Насте, тай не кричи на нас, бо, небого, вжем на розході.

— Та що я вам кажу, дай Боже і вам здоровля, лиш не загрійте голови як котрих зелених свєт: люди йдут до церкви, село обмаєне а ви лежите, як дубє під любистком...

— Тогди був ґелт (Geld), де ті часи?...

Довго ще балакали і Василеви на хорий зуб оставили зо два килішки.

— Ідіт же вже до дому та коли вас жінки зберут до церкви і коли я вімету оті кінські гриви з білих коний...

І вони виходили з хати зі спеченими обличами, які сонце довгі роки пражило, воно й тепер зараз увіссалося в них тай вони його несли до своїх домів.

* * *

— Зараз буде біда, — казав Никола Максимови.

— Та яка біда, а дітем від тебе зась!

— Та дітем зась, але стара. Вже чикає а очи відивила, аби мене чисати.

— Сам си чиши.

— А деж би вона дала, вона ціпко любит полюване робити в чупрі, та зараз занюхає, шом пив горівку. Тай казанє: не маєш встиду, старий, ні від сонця ні від людий.

— То сховайси дес у стодолі.

— То пропало, вона би мене з гребенем шукала до завтра...

(„Світ“ 1925).

СЛЕЗА.

ПРАВДИВА НЕПРАВДА.

Поблагословив Господь хлопа жінкою, але такою, що як брався коли в життю на „гайта“, то вона його силоміць гуп, за чуб і на „вісьта“ пхала.

Зразу жінчина поведінка не йшла, як то кажуть, хлопови на здоровлє, щось подібно, як нашому склепареви світова політика, але щож?...

Жити треба.

На таку забаганку, як куля в лоб, не кождого чейже нині стати. Порахуйте тілько самі. Скільки треба булоби тепер заплатити за такий револьвер? Не кажу вже за такий штудерний, але за такий собі, щоб от тільки „пштик“, аж там?... Ну щож?...

Вибачайте за решту, мої панове, та й ти ясне сонце.

Зрештою почекайте. А деж їзда по той револьвер? В Яворові його чейже не купить чоловік, а у Львові.

А тимчасом...

Де, де нині хлопови до колеї! Колись за ці гроші можна було..

— А нині?... Та цить! По якого біса відбігати від річи.

Жити треба, бо чоловік мусить і кінець на цім. Годі чейже бути похованим, мов собака. Гм, правда! Нині Богом а правдою й по християнськи нема як переходити на тамтой світ, та якось на сам спомин жах душу обіймає. Що ви думаєте?...

Тепер на такий похорон із „подзінкованнєм“ грошей треба... А деж набрати знова тих грошей? Хіба поле продавати. А я!

дові). Осмішила большевиків перед світом, викрила їхні пляни. І тепер на ділі опінія цілого світа звернена проти большевиків. Їхні рахунки на піддурення буржуазії не вдалися. Ніхто їм не хоче зичити грошей. Окремі держави побоюються взагалі якихнебудь взаємин з ними. Все це тепер використовує опозиція з Троцьким на чолі. Троцький каже: чи я не передбачував того, що плян Сталіна не вдасться; чи я не казав, що комуністична партія мусить внутрі здемократизуватися, допустити до голосу опозицію, порозумітися з другими соціялістичними партіями і таким чином шукати союзників внутрі Радянського Союза і поза його границями; чи я не сказав, що даремна річ думати про можливість вдержання Радянського Союза як соціялістичної держави, коли капіталістичний лад в світі приходить до рівноваги і утривалюється; чи я не казав, що рахунок Сталіна на Китай фальшивий ітд. Тому й становище Троцького в партії скріпилося. А в додатку підчесли голову всі протибольшевицькі чинники в цілому Радянському Союзі та протибольшевицька еміґрація. Большевики вхопилися за давніще випробований спосіб боротьби зі своїми противниками: відновили терор. Тепер — на приклад — у Москві поарештовано стільки людей, що треба було замінити на тюрми частину касарень. Та для ворогів большевизму терор вже не новина. Привичаєні до нього. І собі відплачуються большевикам тою самою зброєю. — Рахунки Чічеріна на Японію завели. Японія показала большевикам зуби. — Насідки зірвання з Анґлією на днях виявилися ось чим: берлінські, віденські, париські та праські банки відмовилися від дисконтовання большевицьких векслів. — Не має сумніву, що віденська революція викличе новий спазм обурення на кертичну роботу большевиків. — Предсідник революційного военного комітету Уншліхт взявся на новий спосіб: виголосив промову, в якій заявив, що большевики приготовані до війни і не бояться війни. І виходить таке: ще кілька тижнів тому боялися а ось тепер стратили „боя“. Біда тільки, що люде мають память... — А на Україні завели большевили утраквізм по школах. В кожній школі має бути обовязковою теж мова російська. Чи може хочуть наслідувати Ґрабського? На Україні знову „в моді“ політичні процеси, які кінчаються розстрілами.

НІМЕЦЬКЕ правительство може тепер всі свої заходи звернути в одному напрямі: щоби позбутися окупації Надренії. Бо його становище в парляменті (отже і в народі) скріпилося, парлямент перед роз'їздом на вакації ухвалив правительству все, чого собі воно бажало (м. и. ухвалив закон про мита, який відчує Польща). А дальше: бельґійські та французькі офіцери оглянули в товаристві ґен. Павельса твердині на східному пограниччю Німеччини, ствердили, що Німеччина виконала всі свої зобовязання в справі розоруження. Звідомлення про ці оглядини будуть передані конференції амбасадорів, а вона передасть їх комітетови військових фаховців, що радить під проводом маршалка Фоша. Не має сумніву, що вислід конференції буде такий: стверджується, що Німеччина виконала свої зобовязання. А Німці у відповідь на це скажуть: будьте ласкаві забрати собі своє військо з Надренії. Французька права преса дуже хвилюється майбутніми заходами Німеччини в справі знесення окупації. І використовує заяву бельґійського міністра війни де Броквіля, який ще в лютому ц. р. заявив, що з боку Німеччини грозить Бельґії поважна небезпека, бо німецька райхсвера (державна оборона) має до розпорядимости в кожній хвилі 300 тисячну добре заосмотрену армію. Цю промову Німці злегковажили, нічого на неї не відповіли. Щойно коли де Броквіль повторив її 5. ц. м. в сенаті, німецький посол в Брукселі зложив на руки бельґійського міністра заграничних справ протест. Всеж не має сумніву, що все це буде вияснене на користь Німеччини і що справа окупації Надренії буде на осінній сесії Союза Народів доконечно поладнана. Після промови анґлійського міністра заграничних справ А. Чемберлена, яку виголосив він в палаті громад у відповідь на інтерпеляцію Партії Праці в справі напрямних ліній анґлійської політики, ясно, що Анґлія всім своїм авторитетом підіпре заходи Німців в справі Надренії.

АНҐЛІЙСЬКИЙ міністр загр. справ 11. липня в палаті громад виголосив промову про напрямні анґлійської політики. Нагоду до промови дала йому інтерпеляція посла Ponsoby, внесена в імени „Партії Праці“ в справі розоружень. Посол Ponsoby нарікав на повільне темпо розоружень і впадок поваги Союза Народів. Чемберлен відповідав в злобному тоні, порівнуючи нарікання Ponsoby зі скаргами старої, безпорадної, плаксивої жінки. Опісля схарактеризував мирний напрям анґлійської політили. Підніс добрі взаємини Анґлії з сусідами, головно з Італією і Німеччиною В звязку з цим висловив надію, що небаром матиме змогу вибратися до Берліна, щоби довше побалакати з Штреземаном. Безпосередно після цеї сенсаційної вістки (а це має своє значіння!) перейшов до обговорення анґлійсько-радянських відносин. Він говорив: „Погляд, неначеб антанта (передвоєнна) зверталася проти Німеччини, спричинив Німеччині передвійною велику шкоду. Є це справжньою траґедією, що такий самий хибний пересуд, з якого вже визволилися Німці, вкорінюється в душу другого великого народу на Сході, тобто в Рад. Союзі. Ніяке правительство в Европі не погоджується з таким поглядом. Замість втягати инші держави в анґлійсько-радянський конфлікт, Анґлія робить навпаки. Старалася повідомити всі инші держави, що Анґлія буде дивитися без ніякої зависти і не ставитиме ніяких закидів, якщо иншим державам вдалосяби дійти з Рад. Союзом до порозуміння“. А дальше Чемберлен заявив, що в Женеві запросив до себе представників держав, що беруть участь в раді амбасадорів, та представника Німеччини і дав їм виснення в справі зірвання анґлійсько-радянських взаємин. Ці взаємини грозили небезпекою, тому їх зірвано, одначе Анґлія задумує уможливлювати дальше торговлю з Рад. Союзом і не має наміру заострювати противенства. Що за хитрий чоловік цей пан Чемберлен. Каже, що передвоєнна антанта була собі невинним порозумінням держав, що її вістря — хрань Господи! — не було звернене в сторону Німеччини. Бо не винні держави антанти, що Німці дістали манію переслідовчу, обздурали собі, що це союз проти них і тому прийшло до світової війни. Один письменник з нагоди цих слів Чемберлена каже: Мисливий наставив в лісі пастку. Чи на те, щоби зловити медведя? Де там! Оттак собі, кинув залізка, нехай собі лежать. А вже не він винен, що медвідь заліз і дався зловити. Таке й з Анґлією. Угворила антанту одначе не її вина, що Німці напхалися на неї і вийшла війна. Бо могли не напхатися. Таке саме діється й тепер. Анґлія збалакується з другими державами. Чи проти Рад. Союза? Нічого подібного. Большевики горячкують, репетують, що це проти них твориться спілка. Не проти них — каже Чемберлен, а оттак собі, одначе не вина Анґлії, коли большевики дістали переслідовчу манію і готові опинитися в положенню Німців 1914 р. — Заповіджений приїзд Чемберлена до Берліна являється сензацією в світовій політиці. Анґлія хоче приступом перетягнути Німеччину на свій бік.

У ФРАНЦІЇ покінчилася боротьба за виборчу реформу побідою лівиці. Головні постанови цеї реформи, яку приняв теж сенат: 1) послів вибирається в одномандатових округах; 2) число послів установлюється на 611; 3) послом вибраний той, що а) дістане абсолютну більшість голосів, і що б) дістане таке число голосів, що рівнається четвертій частині виборців, вписаних на виборчу лісту. При другому голосованню вистачає абсолютна більшість. При рівному числі голосів уважається за вибраного кандидата старшого віком. 4) Друге голосування назначується на найблищу неділю після оповіщення висліду першого голосування. Найближчі вибори відбудуться в 1928 р. Правиця затрівожена. Тому остро виступає проти правительства. Гнівається на Поанкаре, який в справі реформи ординації поступав дуже обережно. Він залишив членам правительства вільну руку в цій справі, а сам навіть не забірав голосу., Хоча ще в 1922 р. заявився як рішучий прихильник богато-мандатових виборчих округів. Правиця хотіла тепер пімститися на правительстві за його пасивність в цій справі. Хотіла скористати з ухвали фінансової комісії парляменту в справі підвижки платень низчим і середним урядовцям від 1. серпня 1926 р. Така ухвала вимагала додаткових кредитів у висоті 425 міліонів, Поанкаре рішучо спротивився цему, бо, коли цю ухвалу переведеноби в парляменті, так захиталасяби рівновага буджету. Мимо одноѕгідного виступу в парляменті правиці і комуністів, ухвала фінансової комісії перепала і таким чином не прийшло до кризи правительства (Поанкаре загрозив, що инакше уступає).

В АВСТРІЙСЬКІЙ столиці — Відні — 14 липня вулична демонстрація, устроєна соціялістами, замінилася в формальну революцію. Поважне число людей вбитих, а кількасот ранених. Будинок міністерства справедливости спалений, льокалі кількох редакцій зовсім знищені. А пішло ось з чого. Кілька тижнів тому соціялістична орґанізація зробила прогульку до Шаттендорфу. Там прийшло до суперечки з членами протисоціялістичної орґанізації („фронткемпферів“), в якій згинув один соціяліст (обі орґанізації мають зброю!). Суд присяжних у Відні увільнив оноді трьох „фронткемпферів“ (фронтових боєвиків“), які стріляти до учасників соціялістичної прогульки. У відповідь на це звільнення соціялісти зарядили демонстраційний похід, вивели робітництво на вулицю, демонстрація вивинулася з під проводу ватажків віденських соціялістів, прийшло до формальних боїв з поліцією і кінцеве жниво є страшне: понад 50 вбитих, понад 500 ранених. Вкінці правительству вдалося опанувати положення. Скінчився теж демонстраційний страйк, проголошений соціялістами на знак протесту проти несправедливого звільнення судом „фронткемпферів“ (австрійських фашистів). Цікаво зазначити, що більшість суддів присяжних в цім суді були ремісники і дрібні купці. Демонстрацію замінили у революційний вибух комуністи. Що хотіли вони осягнути? Чи захопити владу в свої руки? Цеж безвглядне, бо до того не допустили би другі держави. Правдоподібніще: хотіли показати силу впливів Третього Інтернаціоналу. Дорого коштував віденське робітництво цей вияв впливів... Та комуністи тримаються засади, що кров людська це найдешевша річ. Віденська дводнева революція все таки матиме велике значіння для змагань Австрії до злуки з Німеччиною. Вороги Німеччини після цеї події мусять прийти до переконання, що найкраще згодитися на прилучення Австрії до Німеччини. Инакше тут грозитимуть несподіванки. А слід зазначити, що Італія та Угорщина вже збиралися до маршу на Відень.

УГОРСЬКЕ правительство зачало викидати з Угорщини всіх Жидів, що не мають права горожанства, а походять зі Східної Европи. Викидається навіть таких Жидів, що жили тут від десятків років, яких діди осіли на Угорщині. Найтяще це відбивається на Жидах з Польщі, яких є на Угорщині доволі богато.

В ГРЕЦІЇ правительство розпочало остру боротьбу з комуністичною пропаґандою. Є навіть нахил зірвати взаємини з Радянським Союзом. Цікавою подією дня є в Греції утеча з тюрми бувшого диктатора Панґальоса. Його прихильники викрали з тюрми і вивезли на кораблі.

У ФІНЛЯНДІЇ відбулися вибори до парляменту. Вислід виборів: соціяльні — демократи здобули 61 мандатів, хлопський союз 52, поступова партія 9, комуністи 20, шведська партія 24. Соціял-демократи здобули в порівнанню з попередніми виборами один мандат більше, а хлопський союз здобув 8 мандатів більше. При владі мабуть дальше вдержиться соціялістичне правительство Таннера.

В ІРЛЯНДІЇ в білий день викована боївка де Валери замах на заступника президента Ірляндії Ґіджінса який був міністром судівництва і закордонних справ. Він йшов до церкви. За ним стежили. По дорозі надіхали попри нього самоходом замаховці, віддали три стріли і Ґіджінс в короткому часі помер. Перший замах зроблено на нього в травні, коли він йшов разом з президентом Косґревом. Крайні республиканці мали з ним порахунки за його безпощадну поведінку з ірляндськими повстанцями після заключення договору з Анґлією. Він спричинив смерть 47 повстанців, у яких найдено зброю. Не пощадив теж Р. О' Конора, який був його особистим приятелем, а навіть дружбою на його весілю. Він перепер закон про кару смерти за ношення зброї і строго придержувався цього закону, не пощадив навіть приятеля. В його похороні взяли участь непроглядні маси народу. — Слід зазначити, що Ірляндія є тепер вільною державою, яку лучить з Анґлією тільки особа короля. Всеж, як бачимо, в Ірляндії є сильний рух за зірванням навіть цього звязку з Анґлією. Що значить — загартованість в боротьбі та почуття національного достоїнства!

ВСЯЧИНА

Від Редакції. Звертаємо увагу наших Шан. Читачів на статтю Вп. дра А. Чайківського, в якій Нестор українських письменників доповнює нашу статтю „Чехи і Галицькі Українці“ (див. „Укр. Голос“ ч. 28). Щоби зробити місце для статті дра Чайківського, відкладаємо до чергового числа заповіджені замітки про пропаґанду на міжнародньому полі.

Перелякалися висліду громадських виборів на західно-українських землях вшехполяки та їхні підсусідки і бють в дзвін на трівогу. З окрема для них повною несподіванкою одноціла постава волинського села. Вшехпольські ґазети плачуть: громадські ради по селах в руках Українців, по містах Українці з Жидами будуть мати більшість, „стан посядання“ корчиться.

Конференція для катастроф. Оноді покінчилася конференція представників 43 держав в справі утворення союзу помочі краям, навіщеним живловою катастрофою. На внесок Італії вислано телеграми з висловом співчуття для населення Німеччини і Чехословаччини, яке потерпіло від бур і повіней. Утворено фонд в квоті 625.000 швайцарських франків, який розложено на 43 держави, що брали участь в конференції. Дальші засоби рішено збирати при помочі добровільних датків. Поміч можуть дістати держави, що належать до союза.

Українська Господарська Академія в Чехсловацькій Республиці відкрила впис студентів на перший курс 1927—1928 академічного року на факультети: Аґрономічно-лісовий, Інжинірний, Економічно-кооперативний. В студенти Академії приймається особи, що мають покінчену середню освіту. Курс навчання чотиролітний по програму високих технічних шкіл. Навчання і складання іспитів — безплатне. Для найбільш незаможних буде зроблено заходи про помешкання для

Біда однак, як то кажуть, розуму вчить. Навчила і нашого хлопа.

Захотів якось раз поїхати на ярмарок, але без жінки.

— Ганю! — каже схилений у сто погибелів. — Пора вже тобі показатися у світ. Кидай кужіль, та їдь на ярмарок! —

Відпалила йому з місця.

— А я, — каже. — І ще чого? Хочеш, щоб я перемерзла, дістала запаління, та пішла землю гризти; а ти тоді „гусяй-сюсяй“! Одну під кінець, а другу під вінець. Пятнастуфки тобі забаглося, а не ярмарку. Трястя тебе мордувалоб та та її разом. Їдь сам!

І поїхав хлоп на ярмарок без жінки, забавився несогірше, а вертаючи домів, бласловив жінку, як міг і як вмів.

Штучка однак штучкою.

Пощастилося з ярмарком раз і другий і третій, та на четвертому вірвалося всьо і то зовсім.

— Біда! — подумав хлоп. — Із ярмарком якось не ведесь. Треба чіплятися чого інчого і то конче.

— Ганю, — відізвався він раз до жінки в осени.

— Поїду возом в поле та засію чвертку жита, а ти сиди дома та пильнуй хазяйства. Картофлі й без тебе викопаємо. Зістанься Ганю, зістань. Ти й так від якогось часу нездужаєш.

Кинулася до нього, мов з окропом.

— Ах, ти нехристе якийсь магомедський, ти башибожику турецький. То на засіяння чвертки жита тобі аж воза треба. А знаєш ти, гільтаю, що віз ледви тлінний, що розісохся і шприха ледви шприхи держиться. Знаєш, чи ні?! Кажи нехристе! Кажеш, що я нездужаю. А грім би тебе, Дух святий при нас хрещених, задавив, та цей язик тобі скоротив. Таж в мене сил, гейби в молодого дуба, погане жидівська. Без мене картофлі пропадуть, половину розкрадуть, а я чим поросята перезимую та тобі пельку запхаю. Га, — чим? Кажи, марнотравче! Ти мені навіть і не важся возом їхати! Бери плуг і кошик, а я цю чвертку сама вже занесу. Зрозумів?!... Ну гайда, нехристе. Вже я тобі й цій рудокосій перехрещу нині стежку в горох! Не бійся! І поїхав хлоп в поле з плугом, як цего хотів, та тільки підсвистував по дорозі. За ним полетіла жінка. Вложила мішок з чверткою жита у рядно, закинула на плечі, завязала під шиєю, та пішла, гейби з вітром.

Спинився над річкою. Хлоп поплентався з плугом та кіньми через міст, а жінка стежкою через кладку. — Ганю! — гукнув ще її на відхіднім. — А уважай там над потоком. Кладка тандітна, а вода глибока. Переходи через неї бігом.

— Дурень ти! — крикнула йому здалеку. — Кладка дубова видержить, а я ще й погуцкаюсь на ній несогірше! Побачиш!

Не встиг однак хлоп добре ще розглянутися, як трісло щось над потоком несогірше, зойкнуло не найлагідніще і жінка стрімголов покотилася у воду. Ще щоб не отця чвертка, так може булаб як видобулася зі цеї халепи. Та чвертка своє довершила. Пішла жінка в глибину, гейби камінь. Не було для хлопа иншої ради, як заспівати „Вічную“, — та повернути домів.

Як не шукали і як не обмацували береги потока, та жінки таки не найшли.

Обійшлося й без похорону.

Минув тимчасом рік і хлопови тужно стало за жінкою.

— Яка вона не була, але була — сказав собі раз хлоп тихцем, та поплентався перед себе. Взяв шапку, пішов над річку. Пристав на новій вже кладці, та став палицею дошукуватися ґрунту.

Нараз вискочив із річки, ніхто інчий, а сам чорт. Високий і дужий, а чорний мов смола. Чи був це сам анцихрист, чи тільки якийсь його прислужник, Господь це знає. Чортеня на „свят — святкування“ збентеженого хлопа, лишень підскакувало, та плакало з радости.

— Виратував, — виратував, — лебедів чортик, перескакуючи з ноги на ногу.

— Та кого? — Чорти твою матір!? — гукнув нараз господар.

— Та мене братчику — мене!

— А від чого виратував?

— Та від біди!

— А від якої біди?

— Та від твоєї жінки!

Хлоп остовпів.

— Так, так братіку! — лебедів чортик повен радости.

— Рік тому, як раз, попав я на нещасте в обійми твоєї жінки. Що за цей цілий рік довелося мені з нею прожити, так ліпше й не згадувати. Нині однак я вільний. — Нині лечу в пекло й стрімголов.

— І дійсно! За чортенням лишень стовп куряви здіймався по дорозі.

— Ну, нічо — сказав вкінци хлоп сам до себе.

— Чорт зі жінкою не міг видержати й року! А я?... — А я?... Пять літ брате і то солоних. Нічого казать. Сильний з мене чоловік. — Бігме, що сильний.

Свіжі овочі найліпший лік.

Сила нашого тіла і нашого духа, наша здатність до праці залежні від того, що ми їмо. А залежить се не лише від складників поживи, але й від того, як вона приправлена. Свіжа пожива все є ліпша як консервована. Переконалися се вже і давнійше на залогах кораблів, яка діставала лише консерви. Моряки сі хорували на шкорбут, а його нічим иншим не можна було вилічити, лише харчуючись свіжими овочами і зелениною. І нині, коли корабельний провіянт вже як найліпший, то як корабель пускається в довшу подорож, доповняє його свіжими овочами і зелениною, де лише причалить. Се тому, що овочі дуже помічні для сумішки орґанічних квасів. Свіжі, сирі овочі все є поживнійші, ніж варені і консервовані.

Як відомо, смак сирого яблока чи грушки, чи яких інших овочів тим більший, що такі овочі запашнійші, більше ароматичні, а підчас варення сей запах зникає в части з парою. Ростинні кваси відсвіжують і охолоджують, а се також важне. Овочі гасять спрагу. Богато овочів, як виноград, черешні, вишні, грушки, сливки, се до певної міри напиток і не вимагають зовсім травлення, лише розпущення. Отже овочі є зовсім легким додатком до обіду. Але також в іншу пору слід їсти овочі; передовсім діти повинні діставати літом овочі замісць кави або чаю. Крім того достиглі овочі мають у собі богато цукру в легко стравному виді, а цукор, як відомо, має велику поживну часть. Солод овочів не шкодить зубам. Хліб із маслом і овочі то найкрасше снідання зглядно друге снідання для дітий. Хто бажає добра своїм дітям, хай їм не купує солодощів, ласощів, лише овочі.

Овочі є знаменитим лікарством для управильнення дієти, усунення затвердження, тому повинні їх також їсти тіловиті (товсті) люди. Передівсім квасніші овочі, як виннички (порічки) і пруні (більші сливки) помагають управильненню жолудка, а дуже солодкі (виноград) спричинюють затвердження. Овочі помагають орґанізмови виділювати також інші складники. Тому овочі є дуже помічні для людей хорих на нирки. Добрі успіхи є теж при гемороїдах, і взагалі у людей, що богато сидять, отже нездужають на жолудкові забурення, забурення крови (удари крови до голови) та на гіпохондрію (пригноблення, вмовлювання в себе ріжних недуг). Овочі чистять кров, поліпшують кваси, отже є помічні при шкірних недугах (висипки, лишаї і инші). Свіжі овочеві соки вбивають заразки недуг, гниття в кишках, тому добре є їсти овочі по обіді. Дехто любить зїсти яблоко перед спанням, се також добре, бо так чистяться зуби й дезинфекціонуються уста. В деяких околицях мочуть тому покраяні овочі у воді, якою полочуть уста. Зовсім малим дітям для перечищення жолудка і кишок добре є давати часто чистий свіжий сік суниць, бресквинь, винограду або обібрані яблока (саму мясну часть). Дуже помічний є такий свіжий сок для хорих-горячкуючих. Овочі в усякому виді є також знаменитим дієтетичним ліком при недугах переміни матерії, ревматизмі, і ломоті (гостець). Ботанік Лінне каже, що кождий раз як його мучила ломота, їв тарілку суниць, а на другий день був уже здоровий. Отже справедливо можна сказати, що свіжі овочі то природний лік, що не лише покріплає, але й смакує.

Тому слід усе памятати се, що овочі все повинні бути на нашому столі.

них, або буде дано допомогу до 100 кч. на помешкання. Особи, що покінчать Академію, одержать титул інжинера відповідного фаху. Прохання про впис, разом з документами, подається на імя Ректора Академії на адресу канцелярії Академії. Канцелярія висилає програми й проспекти бажаючим безплатно. Адреса: Ceskoslovensko, Podebrady Ukrajinská hospodárská akademie.

НОВИНКИ.

Катастрофальні бурі і зливи, спека. В останніх часах ріжні околиці Европи навістили страшні бурі і зливи. В Саксонії на пограниччю Чехії обірвалася хмара і людські оселі в долинах рік Міґліц і Ґотлькута знищені на просторі 300 кільометрів. Богато є жертв в людях (200 осіб). Знищені три залізничі лінії, що йшли тими долинами. Понищені всі мости. Також потерпіли сусідні околиці по ческім боці. В недовгому часі опісля обірвалася хмара над Берліном, спричинюючи великі шкоди. Страшний гураґан навістив оноді осередну Францію. В місті Бове злива підмулила дві вулиці так, що часть домів сплинула з водою і мешканці не могли вратуватися. Плили кільометер на стрихах і дахах завалених домів. Дуже потерпіло кілька місцевостей. Великий гураґан навістив Нижний Новгород в Росії, спричинюючи великі шкоди. Знищені сотки домів, мости позривані. — Оноді обірвалася хмара над Льондоном. Кілька дільниць міста понесло поважні втрати. Бурі навістили теж Швайцарію і Норвеґію. — В Зєдинених Державах панує велика спека так, що в Нюйорку треба було замкнути всі бюра, бо люде не могли видержати. Богато випадків смерти від сонішного удару. За те в Чіле в полудневій Америці вдарили морози. — З Китаю наспіла вістка про великі повені. — Оноді пересунулася буря по галицькому Підкарпаттю. Деякі околиці, як пр. Калущина, мають великі втрати.

Смерть від грому. На верху Парашки в скільських горах грім вдарив в колибу і вбив трьох пастухів. Стокількадесять штук худоби розбіглося по лісах.

Мати вбила сина. В Рівному коло Коросна жила в незгоді з сином Катерина Клюкова. Її 20-літний син був гулякою. Оноді підчас суперечки вхопила револьвер і поставила його на місці трупом.

Спалились живцем в церкві. В Кустанай на Сибірі істнує секта самопаленців, яка вірить в те, що тільки через огонь дістається відпущення гріхів і вхід до неба. Недавно 14 осіб цеї секти замкнулося в церкві, підпаливши її. Спроба ратувати їх не вдалася. І вони з співом на устах згоріли.

Зять вбиває тестя! В Мількові посперечався Михайло Попелюх з своїм 63 літним тестем Дмитром Дизою. Предмет спору: ґрунт. Від сварки прийшло до бійки. Попелюх разом з жінкою кинулися на старого Дизу і затовкли його на смерть. Попелюх арештований. Його жінка Анна втікла.

Бунт вязнів в Бендзіні. Політичні вязні в Бендзіні безуспішно домагалися, щоби вязнів не заковувано в кайдани. З розпуки збунтувалися. Над тюрмою завішено червоний прапор. Бунт здавлено.

Фалшивий „кронпрінц“ в Івановій хаті. В Кольонії відбувся процес проти молодого пройдисвіта — Домелі, який обїздив південну Німеччину і відігравав ролю наслідника престола. Це йому йшло гладко, бо дійсно був подібний до внука старого Вільгельма. Його всюди дуже урочисто витано, розривано в гості. А він використовував це, натягаючи ріжних богачів та аристократів на поважні грошеві суми. Фалшивого „кронпрінца“ засуджено на 7 місяців криміналу. В процесі осмішилося богато людей, які далися надути пройдисвітови.

Самосуд. У Василеві томашівського повіту забито Катерину Хитру та її 28-літного сина. Обоє вони були відомими злодіями. Місцеві люде зробили над ними самосуд і вбили. Є це познака повоєнного здичіння.

Дикі люде. У Вислі під Люблїном купалася українська артистка Марія Стомішаківна. Нараз стала вона тонути. На це дивилися з берега рибаки. Ніхто з них не кинувся на поміч. А це тому, як подають ґазети, бо їм платять за зловлення трупа.

Підрізала горло свому любкови. В Перемищли відбулася розправа перед лавою присяжних. Суджено 24-літну Катерину Боднар з Перекопаної за те, що зробила замах на Василя Яросевича. Познайомилася вона з Яросевичем в 1919 р. Полюбилися, мали намір пібратися. Та по двох роках виїхав Василь до Устрик і через три роки не давав знаку про себе. 1925 р. вернув до Перекопаної, відновив знайомість, приобіцяв дівчині в церкві оженитися і вона йому віддалася. Одначе в минулому році Василь охолов в любови, хотів зірвати з Катериною. А вона, попавши в розпуку, напала на нього в огороді і бритвою підтяла горло. Хотіла й собі зробити смерть тому випила отрую. Обоє опинилися в шпиталю. І Яросевич по місяци прийшов до себе та оженився з другою. А Катерина по двох місяцях тюрми станула перед судом. З огляду на непочитальний стан, в якому допустилася злочину, її увільнено.

Землетрус в Палестині. Святу Землю навістив землетрус. Обняв він Єрусалим і околицю, спричинюючи значні шкоди. Є поважні жертви в людях. Землетрус розпочався в Єгипті і обняв частину Палестини здовж гір Юдеї до Наблюзу. Землетруси в Палестині не є новиною. Це зрештою видно по скалистих, нагих, пошарпаних гірських пасмах, Мертвому Морю і тд. Про це говорить біблія, книги пророків і псальми. Перший опис більшого землетрусу в Палестині стрічаємо у історика Йосифа Флявія. Він оповідає про катастрофу землетрусу в 30 р. перед Христом. Тоді мало згинути около 3.000 людей і велика скількість худоби. Євангелія згадує про землетрус підчас розпяття Ісуса Христа на Голгофті. Дальше згадується про великий землетрус підчас повстання Баркохби проти Римлян. Цей землетрус мав знести злиця землі міста Цезарею і Еммаус. Цікаве оповідання про землетрус за цісаря Юліяна Апостата (Відступника). Він був ворогом христіянства, а прихильно відносився до Жидів, хотів навіть відбудувати єрусалимську святиню. Леґенда оповідає, що саме хвилі ставлення підвалин наступив землетрус і перешкодив в праці. За наших часів більший землетрус навістив Палестину в 1837 році і тоді пострадала головно Галилея з Тиберіядою. Згинуло тоді около 4.000 людей.

Скільки де вмирає дітей? По обчисленням з 1924 р. на 1000 дітей вмирає: в Норвеґії 50.6, в Голяндії 51.2, в Швеції 55.9, в Зєдинених Державах 77, в Канаді 78.9, в Данії 82, в Латвії 88.4, в Бельґії 93.1, в Німеччині 132, в Австрії 140.8 в Болгарії 163, в Польщі 165. в Угорщині 195. Значить, смертність дітей в Польщі після Угорщини найбільша.

Здичіння. В Негрибці коло Перемишля на днях мала місце ось яка кривава подія. Вечером вернув з ярмарки парібок Пикулицький. Коли він стояв під селом і розмавляв з дівчиною, підійшло до нього двох парібчаків — Іван Бачинський і Стефан Колодкевич та розпочали з ним суперечку. Прийшло до бійки на кулаки, опісля на ножі. Скривавлений Пикулицький впав на землю. Суперники, думаючи, що Пикулицький вбитий, втікли. А він по якімсь часі прийшов до себе, заволікся до хати, і вмив рани. Одначе з уплиoff крови кілька годин пізніще помер. Вбийники арештовані.

Привела чоловіка на шнурку до поліційного комісаріяту. До комісаріяту поліційного у Варшаві привела Сура Крахман звязаного шнурами чоловіка. Звязаний йшов послушно мов песя. На поліції Сура заявила, що привела страшного бандита і злодія, який вкрав їй 800 долярів і хочів її вбити. Вязень заявив, що є чоловіком острої Сури, ніяких грошей не бачив і не він мучить жінку, а вона його.

Гарні порядки... В Люблині минулого місяця скажені пси покусали 24 особи.

Найгорячіше і найхолодніше. Найхолодніще місце на землі — це містечко Верхоянськ на Сибірі. 15-го січня 1885 року там люди пережили мороз температурою поверх 90 степенів нище зера (по Фаренгайту). Кажуть, що Верхоянськ недавно побив ще той рекорд температурою низче 97 степенів. Та хоч зима страшно холодна і треває десять місяців в році, то в літі буває зовсім тепло і термометер підходив там вже до 80 степенів. В Зєдинених Державах рекорд холоду має Майлс Сити в Монтані, де вже раз було 65 степенів зимна. Найгорячіще місце на землі найшла недавно італійська метеорольоґічна стація в Азізія. 13-го вересня 1922 року принотовано там температуру в тіни поверх 136 степенів. Азізія — це півпустинна оселя в північній Африці. Поки вона „взяла рекорд“ спеки, найгорячіщим місцем на землі рахувалася Ґрінланд Ренч на самім крайочку „Долини Смерти“ в Каліфонії. Що літа там термометер показує кілька раз понад 120 степенів, а раз навіть показав температуру понад 134 степені.

Найстарший годинник на світі. Цей годинник походить з 1515 року і поміщений на вежі церкви в Рії (ґрафство Сусекс — Анґлія). Він ходить знаменито. Заплачено за нього свого часу не богато, бо в перечисленню на теперішну валюту около $1^1/_2$ фунта штерлінґів. Зроблений він дуже примітивно (просто), його вказівки з кованого заліза, маятник довгий на 7 метрів, а накручувати його треба двічи на день.

З дівчини зробився хлопець. Вибрик природи. До цивільного виділу при окружнім суді в Лодзі вплинуло письмо панни Белі Невяжської, в якому вона просить дозволити їй змінити своє імя на Бернард. Просьбу свою обоснувала тим, що в її орґанізмі відбулися великі переміни і вона зробилася мущиною. Невяжську оглянули три лікарі і ствердили, що вона дійсно зробилася мущиною, що навіть може женитися, піддавшись невеличкій операції. Суд вволив просьбі Невяжської. Вона (тепер — він!) скінчила в Швайцарії техніку.

Розтративши 2.000 зол... До Львова приїхав Іван Береза з Роздолу і тут у знайомих відібрав собі життя стрілом з дубельтівки. Причина: дістав 2000 зол. на закупно сіна для війська. Гроші розтратив. Побоюючись арештовання, поклав на себе руку.

Цікава операція. На засіданню французької Академії Наук лікар др Бушон зложив звідомлення з цікавої операції, яку перевів на серцю померщої пацієнтки. Її переїхав самохід. Колеса перейшли через груди і вона зараз померла. По смерти лікар отворив її грудну клітику і переконався, що права сторона серця трісла, наслідком чого повстала рана на яких десять центиметрів. Лікар зашив цю рану, дав помершій якусь інєкцію (встрикнення) і став масувати серце. В хвилину опісля серце ожило і зовсім легко можна було вичути живчик. Ця діяльність серця і відновлений обіг крови тревали трийцятьпять мінут і щойно після того жінка померла в друге. Друга смерть наступила наслідком тяжкого скалічення печінки й инших орґанів. Др. Бушон на основі цеї операції доходить до висновку, що в випадках, важкого скалічення серця, наприклад — зранення його ножем, можна привернути вмерлому життя. о скільки зробиться скоро операцію,

Веселий кутик.

Підчас представлення.

— Мамо! Скажи тому чоловікови на сцені, нехай так не кричить.

— А то чому?

— Хиба ти не бачиш: а ось, тато заснули.

Сковорода і ґубернатор.

Український фільософ Григорій Сковорода ніколи не уважав себе низшим від людей, що були на високих становищах, не підхлібляв ся їм, не прислугувався. Хоч в самого була лише палиця, сопілка і торба, однакож він умів з усім тим бути вдоволеним і щасливим. — Коло 1766 року Сковорода був в Харкові. З того часу оповідають таку пригоду: Сидів собі Сковорода коло гостинного двору і грав на флейті. Попри него проїздив харківський ґубернатор Євдоким Щербінін. Пізнавши Сковороду, він звелів зупинити коні та післав свого адютанта запросити фільософа до себе в повіз. — Їх ексцеленція просять вас потрудитися до них, — сказав адютант. — Яка ексцеленція? запитав Сковорода. — Скажіть їй, що я її не знаю. Здивований адютант не знав з початку, що відповісти свому начальникови. Але все-ж мусів переказати, що чув. Почувши се ґубернатор, сказав: — Тепер підіть та скажіть, що просить його Євдоким Олексієвич Щербінін. Адютант передав слова ґенерала. Тоді Сковорода каже: — А, сього я знаю! Добрий чоловік і неабиякий музика. І зараз пішов до повозу.

Щирий.

Під гору пнеться навантажений віз, до якого запряжений осел. Що хвилини осел пристає, а далі то й з місця не може рушити. Візник кричить, бє та це нічого не помагає. Осел не в силі далі тягнути. Бачить це сусід, приходить та помагає витягнути віз на гору. Коли щасливо виїхали, каже візник сусідови: Дуже дякую. З одним ослом, їй Богу, не давби собі ради...

У дентиста.

Дентист оглянув прийшовшому до него зуби і говорить: — Два зуби треба вирвати, бо зовсім зіпсуті. — А скільки то буде коштувати? — питає хорий. — Перший зуб два доляри, а другий, а хоч третий тільки доляра. — То прошу рвати той другий, а з першим я прийду на другий раз

Нові книжки.

Автори, бажаючи, щоб їх твори були на цім місци оцінені, мусять прислати два примірники книжки.

Праці Проф. **Івана Огієнка:** 1) *Великі роковини 827—1927* значіння праці святих Костантина й Мефодія. Варшава 1927, стор. 8, 8°, 2) *Св. Мефодій у вязниці.* Варшава 1927. — стор. 19; 3) *Оповідання ченця Хороброго про письмена словянські.* Варшава 1927, — стор. 27, 8° 4) Нариси з історії української мови: *Система українського правопису.* Популярно-науковий курс з історичним отвітленням. Варшава 1927; стор. 216. 8°. — Дві перші праці відносяться до ювилейного святкування памяти двох братів, Кирила й Методія, апостолів христіянства між Славянами, з огляду на те, що саме тепер минає 1100 літ з дня народження св. Кирила. В І. праці говорить автор загально про значіння праці обох братів і вказує на величню і животворну їх ідею: відправи богослужень живою мовою, зрозумілою для людей, в другій обмірковує оден мент із життя Методія, стараючись критично прояснити його. В 3. розвідці маємо передрук тексту важного твору Храбра з поясненнями, а в додатку цікаві „знимки до питання про походження словянських азбук“. На кінець приходить велика праця автора на тему так дуже актуальної тепер справи українського правопису, в якій зібрані всі дотеперішні досліди автора над правописом і подана докладна література предмету. Докладну оцінку цеї праці треба відкласти до фахового журналу.

І. М. Пігуляк: **Українська Православна Церква в румунськім ярмі і Буковинці в Канаді.** — Вінніпеґ, Канада 1927. — стор. 32.8°. — В цій брошурці маємо історичний огляд боротьби за визволення православної церкви з під румунського ярма на Буковині (за Австрії) і повного жостокого поневолення Румунами в 1918-1924 р., вкінці представив автор невідрадний стан церковної справи між православними Буковинцями-еміґрантами в Канаді. — Брошурка написана досить ясно й цікавово з гарною тенденцією виявити світові знущання Румунів над Українцями. — Е. Грицак.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає

Семинаристка з V курсу шукає лекції на селі на цілий рік. Зголошення до Адмін. „Укр. Гол.

Конкурс.

Виділ Товариства „Бурса св. О. Николая в Перемишлі“ оголошує конкурс на приняття ґімназіяльних учеників до бурси зглядно „Ґімназійного Інститута“ на шк. р. 1927|28 Місячно за удержання оплата в Інституті 85 зол. На початку року одноразово 30 зол. на інвентар, а в бурсі місячна оплата 60 зол. і на початку року одноразово 25 зол. на інвентар. Бувші вихованки мають поновно внести подання. Залягаючі з оплатою не будуть приняті. Подання з долученою карткою на відповідь належить вносити по конець липня ц. р. до: Управи „Українського Ґімназ. Інститута в Перемишлі“, ул. Баштова ч. 34. На случай приняття Виділ повідомить об цім петента.

Перемишль, дня 5 липня 1927.

Конкурс.

Виділ Тов. „Дешева Кухня“ в Перемишлі розписує отсим конкурс на приняття питомців до своєї бурси. Місячна оплата виносить 55 зл. і 15. одноразова на інвентар. На случай подорожіня харчів Виділ застерігає собі підвищення оплати. Подання треба слати до 30. липня 1927 р. на руки проф. Теодора Ґоліїчука, ул. Снігурського ч. 10.

Бувший старшина-урядник австрійської і У. Г. А. дволітний вязень Тухолі, непринятий польськими властями до служби, шукає бюрової посади в укр. установах. Посідає 2-літну практику кооперативу і дванайцятьлітну практику бюрову. Ласкаві зголошення до Адм. „Укр. Голосу“ під „Праця“.

Хтоби знав, де є Осип Оробко, котрий служив в 1919 році в Заліщиках при граничній сторожі, потім прилучився до Козаків „Запорожської Січи“, з котрими виїхав з Заліщик до Чорткова в маю 1919 року. Від того часу не давав про себе жадної вістки. Його товариші з „Запорожської Січи“: Свирид Калимендіп, Хведір Кіктенко, Сидір Третяк Іван Шаповал і Гриць Тонколіженко. Хтоби з них жив і взагалі хтоби знав, де він є, живий чи убитий, прошу ласкаво повідомити, на адрес: Михайло Оробко, в Кулаківцях п. Заліщики. Часописи з Великої України прошу о передрук.

За редакцію відповідає Степан Навроцький. З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі.